

**Toimintasäännön muutostarpeen arviointi, tulkinta oikaisuvaatimuksen käsittelyn osalta /
Bedömning av behovet av att revidera verksamhetsstadgan, tolkning av behandling av
begäran om omprövning**

Rakennus- ja ympäristövaliokunta / Byggnads- och miljöutskottet 13.05.2025 § 65

1255/00.01.01.00/2024

Valmistelija / Beredare: rakennusvalvontapäällikkö / byggnadstillsynschef
Ulla-Maija Upola, ulla-maija.upola(at)sipoo.fi

Oikaisuvaatimuksen käsittely hyväksytyssä toimintasäännössä
Rakennusvalvontayksikön ja Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -
yksikön osalta hyväksyttiin toimintasääntö rakennus- ja
ympäristövaliokunnan kokouksessa 12.12.2024. Toimintasäännön
uudistamisen perusteena oli rakentamislain voimaantulo 1.1.2025 sekä
vähäisessä määrin myös käytännön kokemuksen pohjalta heränneet
uudistamistarpeet. Valmisteluvaiheessa toimintasääntöluonnos käytiin läpi
myös rakennusjärjestyksen uudistamista ohjaavan ohjausryhmän
kokouksessa. Toimintasääntö hyväksyttiin oikaisuvaatimuksen osalta siten,
että rakentamislakiin kirjatun oikaisuvaatimuksen käsittelee Sipoossa
rakennus- ja ympäristövaliokunta.

Rakentamislain 178 § kuuluu seuraavasti: ”Muutoksenhaku muuhun
viranomaisen päätökseen/ Viranhaltijan päätökseen asiassa, joka kunnan
rakennusvalvontaviranomaiselta tai muulta kunnan viranomaiselta on
siirretty hänen ratkaistavakseen, saa vaatia oikaisua...
Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.” Ympäristöministeriön ja
Kuntaliiton järjestämissä rakentamislakiin liittyvissä koulutuksissa on
selkeästi tuotu esille tulkinta siitä, että rakentamislain hallintolakiin (49 d
§) viitattu menettely tarkoittaa seuraavaa: viranhaltijan tekemästä
päätöksestä annetun oikaisuvaatimuksen käsittelee viranhaltija, ei
toimielin.

Tulkinta otettiin esille rakennusvalvontapäällikön esityksestä
rakennusjärjestyksen uudistamista ohjaavassa ohjausryhmän
kokouksessa. Ohjausryhmä päätti puheenjohtajan esityksestä, että kunnan
hallintopäällikön tulee selvittää hallintolain tulkintaa Kuntaliitosta juristilta,
joka on hallintolain asiantuntija; asiasta tulee pyytää virallinen kannanotto
ja kirjallinen lausunto.

Asiasta saatu virallinen kannanotto

Kunnan hallintopäällikkö Jenni Björkstén on pyytänyt Kuntaliiton
lakiyksikön juristilta tulkinnan siitä, mikä taho oikaisuvaatimuksen
käsittelee. Saadun laajan selvityksen mukaan: ”Tulkinnan osalta on
olemassa kaksi koulukuntaa. Kuntaliitto on suosittanut tulkintaa, jonka
ympäristöministeriö on rakentamislain valmistelun aikana selvästi ilmaissut
ja jota myös hallintolain esityöt tukevat: ”Hallintolain mukaisen
oikaisuvaatimuksen käsittelee se viranhaltija tai muu taho, joka
alkuperäisen päätöksen on tehnyt. Hallintolain 49 d §:n mukaan
oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti sille viranomaiselle tai muulle
julkista hallintotehtävää hoitavalle, joka on tehnyt päätöksen”. Osa
puolestaan on sitä mieltä, että myös rakentamislain aikana on perusteltua
käsitellä lupapäätöksestä tehty oikaisuvaatimukset lautakunnassa. Tätä
on perusteltu sillä, että luvan ratkaiseva viranhaltija on saanut
toimivaltansa ylemmältä toimielimeltä, ja tämän toimielimen tulisi voida
ottaa kantaa alaisensa viranhaltijan päätöksen oikeellisuuteen.
Viranhaltijalla on myös oikeus itseoikaisuna (hallintolain 8 luku) korjata
tekemänsä päätös.”

Lopuksi Kuntaliiton juristi toteaa, että ”Tämä on kysymys, johon oikeuskäytännössä toivottavasti saadaan vastauksia. Siihen asti kukin kunta joutuu kohdallaan harkitsemaan, minkä kannan ottaa. Kuntaliitossa on tiedossa, että molempia käytäntöjä tällä hetkellä esiintyy.”

Toimivallan määrittelyn mahdollinen uudelleen arviointi

Rakennusjärjestyksen uudistamista ohjaava ohjausryhmä keskustelee asiasta kokouksessaan 12.5.2025. Rakennus- ja ympäristövaliokunta keskustelee asiasta saadun lausunnon pohjalta ja tekee keskustelun pohjalta ratkaisun toimintasäännön pysyttämisestä ennallaan tai sen muuttamisesta oikaisuvaatimuksen käsittelyn osalta koskien rakentamislain mukaisia viranhaltijapäätöksiä.

Esittelijä / Föredragande Rakennusvalvontapäällikkö / Byggnadstillsynschef Upola Ulla-Maija

Ehdotus / Förslag Muutettu ehdotus keskustelun jälkeen: rakennus- ja ympäristövaliokunta päättää muuttaa toimintasääntöä siten, että oikaisuvaatimuksen ratkaisee päätöksen tehnyt viranhaltija.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Förändrat förslag efter diskussion: byggnads- och miljöutskottet beslutar att revidera verksamhetsstadgan så, att behandling av begäran om omprövning görs av tjänstemannen, som gjort beslutet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling Anders Söderling ehdotti, että päätösvalta pysyy rakennus- ja ympäristövaliokunnalla, kuten 12.12.2024 päätetyssä toimintasäännössä. Pauliina Tapio kannatti Anders Söderlingin ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän ehdotuksen lisäksi oli tehty yksi kannatettu ehdotus (Söderlingin vastaehdotus), minkä vuoksi oli äänestettävä. Hän ehdotti seuraavaa äänestysmenettelyä: kädennostoäänestys, jossa esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät ”jaa” ja Söderlingin vastaehdotusta kannattavat äänestävät ”ei”. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys:

Esittelijän ehdotus, ”jaa” (2 kpl): Sini-Pilvi Saarnio ja Mia Wikström.

Anders Söderlingin vastaehdotus, ”ei” (4 kpl): Martin Andersson, Anders Söderling, Pauliina Tapio ja Claudia Lundberg.

Puheenjohtaja totesi, että valiokunta oli äänin 2-4 päättänyt hyväksyä Anders Söderlingin ehdotuksen.

Anders Söderling föreslog att beslutsbefogenheten förblir hos byggnads- och miljöutskottet, som det bestämdes i verksamhetsstadgan 12.12.2024. Pauliina Tapio understödde Anders Söderlings förslag.

Ordförande konstaterade att det förutom föredragandes förslag hade gjorts ett understött förslag (Söderlings motförslag) varför man måste rösta. Ordförande föreslog följande röstningsförfarande: handuppräckning, där de som understöder föredragandes förslag röstar ”ja” och de som understöder Söderlings motförslag röstar ”nej”. Förslaget godkändes enhälligt.

Röstning:

Föredragandes förslag, ”ja” (2 st): Sini-Pilvi Saarnio och Mia Wikström.

Anders Söderlings motförslag, "nej" (4 st): Martin Andersson, Anders Söderling, Pauliina Tapio och Claudia Lundberg.

Ordförande konstaterade att byggnads- och miljöutskottet hade med rösterna 2-4 beslutat godkänna Anders Söderlings förslag.

Päätös / Beslut

Rakennus- ja ympäristövaliokunta hyväksyi Anders Söderlingin ehdotuksen.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Byggnads- och miljöutskottet godkände Anders Söderlings förslag. Paragrafan justerades omedelbart.

Liitteet / Bilagor

Liite / Bilaga 1: Rakentamislain mukainen toimintasääntö 2025